

Arts-dendroloog Herman Oterdoom

Kun je in het kort vertellen wie je bent, hoe oud je bent en waar je arbeidzaam leven of vak uit bestond?

Ik ben Herman Oterdoom en heb de leeftijd van 94 jaar. Ik was chirurg, maar ik wil graag eerst stil te staan bij de periode daar voor. Mijn vader kon vlak voor de Eerste Wereldoorlog moeilijk een bestaan opbouwen in

Groningen en emigreerde in 1912 naar de VS. In 1914 keerde hij terug in verband met de mobilisatie. In die tijd leerde hij mijn moeder kennen, waarmee hij in 1916 terugkeerde naar

Herman Oterdoom, winter 2011, in zijn tuin in De Punt

Foto: Anneke van Rhijn

de VS. Ze vestigden zich in Seattle, waar ik in 1917 werd geboren. In 1921 keerde het gezin terug naar Nederland. Mijn vader begon in Haren een hoenderpark met het ras Bankiva, maar dat duurde maar tot 1929. In dat crisisjaar werd het voer te duur om het bedrijf te kunnen voortzetten. Gelukkig kon mijn moeder als lerares Engels voor een inkomen zorgen. Dat lesgeven deed ze tot haar 65°. Als 8 jarige jongen liep ik langs de Hereweg naar school en verzamelde onder de bomen zaailingen van eiken en essen. Thuis maakte ik daarmee een bomentuintje, maar het gaat wat ver om dat als het begin van mijn dendrologische interesse te beschouwen.

Na het behalen van het HBS-B diploma adviseerde oom Ger, huisarts en broer van mijn moeder, mijn ouders dat ik geneeskunde zou gaan studeren. Hij bood aan de studie te betalen. Ik bleef thuis wonen en maakte snel vorderingen met de studie. Iets wat in een lijn is in mijn hele loopbaan en de periode daarna, was mijn brede belangstelling. Ik volgde alle colleges. In 1939 was de opleiding klaar, waarna ik in 1941 de mogelijkheid kreeg om mij te specialiseren tot chirurg. Na drie jaar werd ik hoofdassistent door een toevallige vroege vacature en mocht ik grotere operaties verrichten. Het bleek dat ik heel snel kon opereren. In 1950 begon ik naast mijn werk in de kliniek 's middags een eigen praktijk. Eind 1954 ging ik alleen verder als chirurg en in 1961 ging ik als vrij chirurg wonen op de Stationsweg in Haren. Bij de koop van het huis werd tevens een aangrenzend stuk braakliggend terrein gekocht. Besloten werd daar een bomentuin van te maken. Toevallig kwam ik in die periode in contact met de Deutsche Dendrologische Gesellschaft, die in Haren op excursie kwam. Ik werd lid en maakte een excursie mee naar Oostenrijk. Kort daarna vond ik in een tijdschrift informatie over de NDV. Ik schreef een brief naar Hendriks en kon mij aanmelden bij Fontaine.

Welke mensen waren belangrijk voor je toen je interesse kreeg in dendrologie? Voor welke planten heb je een speciale passie en hoe is dat gekomen?

In die eerste periode waren dat vooral Doorenbos, Van der Bom en Grootendorst. Nadat ik in 1965 lid geworden was van de IDS atendeerde Lady Anne Glenkinglas mij op een excursie naar Joegoslavië. Dat bracht mij in contact met de zeer inspirerende Sir Harold Hillier. Mijn dendrologische belangstelling was in het begin zeer breed, maar al snel raakte ik zeer geporteerd voor vooral rode herfstkleuren. Die van *Acer palmatum* kwamen daarbij nadrukkelijk in beeld, vooral na een bezoek van Hortulanus Wim Janssen van de Wageningse Botanische Tuinen. Voor de bomentuin werd vooral veel materiaal gekocht bij Jack Lombarts in Zundert en bij Hillier in Engeland. In 1969 kwam ik tijdens de aan *Acer* gewijde Dendrologendag in contact met Dick van Gelderen. De belangstelling voor Esdoorn werd sterk aangewakkerd tijdens de in 1973 door IDS-lid Gordon Harris georganiseerde excursie in Engeland, waaraan verder ook Dick van Gelderen en Piet de Jong deelnamen.

Maples of the World

D. M. van Gelderen P. C. de Jong H. J. Oterdoom

photographs by J. R. P. van Hoey Smith

Tijdens deze excursie besloot dit viertal zich verder 'The Acerologists' te noemen en ontstond het idee een esdoornboek te schrijven. Dankzij de contacten van Dick van Gelderen met Dick Abel van Timber Press kwam de mogelijkheid dat Timber Press het zou uitgeven. De realisatie had heel wat voeten in de aarde, maar op 4 mei 1994 kon het boek *Maples of the World* officieel worden gepresenteerd tijdens een feestelijke bijeenkomst in de Hortus Haren. In onze huidige tuin in De Punt nemen esdoorns een belangrijke plaats in, maar in feite is de belangstelling nog altijd breed.

Hoe zag in grote lijnen je dendrologische carrière eruit en hoe kijk je er op terug? Heeft het je gegeven wat je graag wilde of verwachtte?

Kenmerk daarvan is toch vooral mijn brede belangstelling en nieuwsgierigheid om dingen uit te zoeken. Mijn grote medische biblio-

theek is intussen ingeruild voor een aanzienlijke dendrologische bibliotheek. Daarnaast is er een sterke behoefte om die kennis met anderen te delen, o.a. door middel van het schrijven van artikelen. In 1982 vroeg Joos Oudemans mij of ik voorzitter van de NDV wilde worden. Ik heb dat twee periodes gedaan en op mijn manier bijgedragen om de vereniging op de kaart te zetten. Naast de vele excursies en studiedagen van de NDV waren er, de laatste jaren samen met Anneke, de dendrologische privé reizen en de tours van de IDS naar o.a. Baltische Staten, China, Canada en veel staten in de VS.

Tours op het Zuidelijk Halfrond kwamen niet in aanmerking omdat daar van nature geen esdoorns voorkomen. Voor mij dus niet zo interessant.

Mijn dendrologische interesse heeft geresulteerd in vele boeiende contacten en vriendschappen en die koester ik.

Wat is het leukste of meest opmerkelijke dat je hebt meegemaakt?

Een leuke ervaring was tijdens een excursie in een Tsjechische tuin. Bij de deelnemers was ook Gerd Krüssmann die bij een plant vroeg: 'Wie heeft deze naam aan die plant gegeven?' Daarmee zijn afkeuring aangevend. Hij bleek het zelf te zijn!

Vind je het belangrijk om je kennis, ervaring en enthousiasme met anderen te delen?

Het is al eerder opgemerkt. Ik ben nog altijd nieuwsgierig om tal van dendrologische kwesties uit te zoeken en vervolgens die kennis uit te dragen. De uitwisseling van kennis tussen dendrologen is een belangrijke drijfveer om lid te zijn van een dendrologische vereniging.

Als je opnieuw kon beginnen, zou je dan weer dendrologie kiezen?

Ja, vast wel, maar niet om er de kost mee te verdienen!

Acer griseum, de favoriete boom van Herman Oterdoom
Foto: Ineke Vink

